

TANA FRENČ

KOBNO MESTO

Prevela
Dubravka Srečković Divković

■ Laguna ■

Naslov originala

Tana French
FAITHFUL PLACE

Copyright © Tana French 2010

Translation copyright © 2013 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Aleksu

PROLOG

U čitavom životu tek malobrojni trenuci su važni. Većinom ih nikad valjano ne zagledamo sem naknadno, dugo već pošto su proleteli: čas kad smo odlučili da li da se obratimo onoj devojci, da usporimo na onoj krivini, da zastanemo i nađemo onaj kondom. Ja sam imao sreće, valjda bi se tako reklo. Jedan od takvih svojih trenutaka uspeo sam da sagledam oči u oči, da prepoznam sve što on nosi. Uspeo sam da osetim snažni talas života kako se poput plime vrti oko mene, jedne zimske noći, dok sam čekao u mraku na vrhu Fejtful plejsa.

Imao sam devetnaest godina i bio taman toliko odrastao da se upustim ukoštac sa svetom i taman toliko mlad da budem tupav u najmanje deset pogleda, i te noći, čim su mi oba brata zahrkala, išunjao sam se iz spavaće sobe s rancem na leđima i martenkama što su mi visile u jednoj ruci. Škripnula je daska patosa i u devojačkoj sobi jedna moja sestra promrmljala je nešto u snu, ali ja sam te noći bio čarobnjak, brodio sam visoko na tom talasu plime, nezaustavljiv; roditelji se nisu čak ni obrnuli na razvučenom krevetu kad sam prošao kroz sobu do ulice, blizu da sam ih mogao dodirnuti. Od vatre je ostao samo pucketav crveni sjaj. U rancu je bilo sve važno što sam

posedovao: farmerke, majice, polovni tranzistor, hiljadu funti i izvod iz matične knjige rođenih. Sve što je trebalo da bi se prešlo u Englesku, u ono vreme. Karte za trajekt imala je Rouzi.

Čekao sam je na kraju puta, u senkama izvan magličastog žutog kruga svetiljke. Vazduh je bio leden kao staklo, uz slasnu nagorelu primesu hmelja iz *Ginisa*. Ispod martenki sam imao troje čarape, a ruke sam bio nabio duboko u džepove nemačke vojne vetrovke, i poslednji put sam osluškivao svoju ulicu kako je živa i kako se kreće s dugim strujama noći. Neka žena se smeje: *Eh, eh, a ko je rekao da možeš*, zalupio se prozor. Grebuckanje pacova po nekoj zidariji, čovek kašlje, bicikl zvrji oko ugla; tiho ljutito gundanje Ludog Džonija Malona, u suterenu broja 14, sam sa sobom priča u snu. Odnekud zvuci muškarca i žene, prigušeno cviljenje, ritmični udarci, i tad sam pomislio na miris Rouzinog vrata i iskliberio se nebu. Začula su se zvona gradskih zvonika kako oglašavaju ponoć, iz Hristove crkve, iz Svetog Patrika, Svetog Mišana, ogromni zatvoreni tonovi što se kotrljaju s neba poput slavlja, ječeći u čast naše vlastite tajne novogodišnje noći.

Kad su oglasila jedan, uplašio sam se. Trag jedva čujnog šuškanja i tupkanja skroz duž zadnjih vrtova, i već sam se ispravio, spreman, ali ona se nije pojavila preko poslednjeg zida; verovatno se neko kradom vraćao kući, sa zakašnjenjem i kriv, pa ušao kroz prozor. U broju 7 plakalo je najnovije dete Sali Hern, tankim poraženim kmečanjem, sve dok se ona nije na jedvite jade digla i krenula da mu peva. *Ja znadem kuda idem... Šarene sobe vesele...*

Kad su oglasila dva, kao pesnica me je udarila pomisao da se nismo lepo sporazumeli. Katapultirala me je pravo preko poslednjeg zida u vrt broja 16, proklet još od pre mog rođenja, koji smo kolonizovali mi deca oglušujući se o strašna upozorenja, a krcat limenkama od piva, pikavcima i izgubljenim nevinostima. Ustrčao sam uz trule stepenice grabeći sve po četiri i ne mareći ko me čuje. Bio sam sasvim siguran, već sam je video

pred sobom, s gnevnim bakarnim kovrdžama i pesnicama na bokovima: *Gde si ti, jebô te?*

Ispucale podne daske, rupe probijene u malteru, krš i hladna mračna promaja, i niko živ. U gornjoj sobi do ulice zatekao sam cedulju, prostu stranicu iscepljenu iz dečje školske sveske. Na golom podu, treperava u bledom pravougaoniku svetlosti s prozora, izgledala je kao da tu počiva već sto godina. Upravo tad sam i osetio onu promenu plime, njeno prelamanje i smrtonosni preokret, plimu koja je prejaka da bih je savladao i više mi ne ide naruku.

Cedulju nisam poneo sa sobom. Kad sam izašao iz broja 16, već sam je napamet znao, a predstojao mi je čitav život pokušavanja da poverujem u nju. Ostavio sam je tamo gde je bila i vratio se do kraja puta. Čekao sam tamo u senkama, posmatrao perjanice magle koju je moj dah slao u svetlost ulične svetiljke, dok su zvona zvonila tri, i četiri, i pet. Noć je ubledela u razređenu tužnu sivu boju, iza ugla su po kaldrmi zakloparala mlekadžijina kola u pravcu mlekare, a ja sam još čekao Rouzi Dejli na vrhu Fejtful plejsa.

1.

Otac mi je jednom rekao kako je najvažnije što svaki čovek mora znati ono za šta je spreman da pogine. *Ako to ne znaš, kazao je, šta vrediš? Ništa. Uopšte i nisi čovek.* Ja sam imao tri-naest godina, a on je bio savladao već tri frotlja boce „gordons fajnesta“, ali hej, lepo smo pričali. Koliko pamtim, on je bio spreman da pogine: a) za Irsku, b) za svoju majku, tada pokojnu već godinama, i c) za onu kravetinu Megi Tačer.

No bilo kako bilo, u svakom trenutku svoga života počev od tog dana mogao sam uvek kao iz rukava tačno reći za šta bih bio spreman da poginem. U početku je bilo lako: za svoju porodicu, za svoju devojku, za svoj dom. Kasnije se to, na neko vreme, zakomplikovalo. Sada su mi te stavke nepromenljive i to mi se dopada; uliva osećaj nečega čime čovek može da se ponosi. Ja sam spreman da poginem, nebitno po kom redosledu, za svoj grad, za svoj posao i za svoju klinku.

Klinka je zasad poslušna, grad je Dablin, a posao je u Tajnom odredu, pa zato može delovati očigledno zbog kojeg bih od ta tri najverovatnije završio izdišući, ali već je poprilično vremena prošlo otkako mi je posao pružio išta strašnije od papiroloških govana. Veličina ove zemlje znači da je rok trajanja

agenta-terenca kratak; dve, možda četiri operacije, i rizik da te prepoznaju već postaje prevelik. Ja sam svojih devet života odavno iskoristio. Držim se iza pozornice, zasad, i predvodim sopstvene operacije.

Tu je pravi rizik, u Tajnom, na terenu i van terena: dugo gradiš samoobmane, pa počneš da umišljaš da držiš konce u svojim rukama. Lako je zapasti u uverenje da si tu ti hipnotizer, gospodar prividâ, pametnjaković koji zna šta je stvarno, a kako se izvode trikovi. Činjenica pak glasi da si i dalje samo još jedan zabezeknuti gledalac u publici. Koliko god da si vešt, ovaj svet će u toj igri uvek biti veštiji. Lukaviji je od tebe, brži, i neuporedivo bezdušniji. Ti samo možeš nastojati da održiš korak, da spoznaš svoje slabe tačke i da nikad ne prestaneš da očekuješ iznenađan nizak udarac.

Kad mi se drugi put život namestio za nizak udarac, bio je petak po podne početkom decembra. Dan sam bio proveo na održavanju jednog trenutnog privida – jedan od mojih momaka, koji od Čika Frenka* neće dobiti nikakvih kolača u božićnoj čarapi, upetljao se u situaciju gde mu je, iz složenih razloga, bila potrebna postarija dama koju bi nekolicini dilera droge nižeg ranga mogao predstaviti kao svoju baku – i upravo sam išao ka stanu bivše supruge da preuzmem klinku za vikend. Olivija i Holi žive u svojoj polovini kuće, otmene da ti pamet stane, u jednoj ulickanoj slepoj ulici u Dolkiju. Olivijin ćale nam ju je podario na ime svadbenog poklona. Kad smo se uselili, umesto broja imala je ime. Toga sam se ubrzo otarasio, ali i dalje mislim da je trebalo još tad, na licu mesta, da skopčam da od tog braka nikad ništa neće biti. Da su mi roditelji znali da se ženim, moja keva bi se odmah zaglibila u sindikalni kredit, kupila nam sladak stan u cvetnim dezenima i spavaćom i dnevnom ujedno, i podilkanila ako skinemo najlon sa jastučića.

* Frenk Potenca, američki penzionisani policajac koji je postao glumac-komičar, a naročito je bio popularan po televizijskoj emisiji *Čika Frenk*. (Prim. prev.)

Olivija se bila nacrtala u dovratak, za slučaj da mi odnekud dune da uđem. „Holi je još malo pa spremna“, rekla je.

Olivija – a ovo izgovaram s rukom na srcu i propisnom ravnotežom uobraženosti i kajanja – izgleda kao avion: visoka je, s duguljastim otmenim licem, bujnom pepeljastoplavom kosom i onim diskretnim oblinama kakve se ne opaze isprva, ali potom ne možeš da odlepiš oči od njih. Te večeri se bila utegla u preskupu crnu haljinu i vrlo tanke čarape, a oko vrata je imala babinu dijamantsku ogrlicu koja se vadi samo u krupnim prilikama, pa bi i papa sâm strgao onaj svoj ćelepuš da otare čelo. Ja sam bio malčice manje gospodstven od pape, pa sam zviznuo. „Važan sudar?“

„Izlazimo na večeru.“

„Da li u 'izlazimo' opet spada i Dermo?“

Olivija je prepametna da bi mi dozvolila da je tako olako dražim. „On se zove Dermot, i da, obuhvata.“

Ovo me jeste impresioniralo. „To će biti četiri vikenda zaredom, jesam li u pravu? Reci mi nešto: je li večeras ona velika noć?“

Olivija je doviknula uz stepenice: „Holi! Otac ti je ovde!“ Dok je bila okrenuta leđima, ja sam se zaputio pored nje u predvorje. Mirisala je na „šanel 5“, uvek isto otkad smo se upoznali.

Sa sprata: „Tata! Evo me, evo me, evo me, samo još moram da...“ – a onda duga i predana bujica čavrljanja, dok Holi niže sve što se krije u njenoj komplikovanoj glavici, ne mareći čuje li je ko. Dreknuo sam: „Samo ti natenane, mila!“, i produžio u kuhinju.

Olivija je pošla za mnom. „Dermot samo što nije stigao“, kazala je. Nisam bio baš sasvim siguran da li je to pretnja ili molba.

Širom sam otvorio frižider i zavirio. „Meni se ne sviđaju likovi na taj kalup. Ima uvučen podbradak. Ja nikad ne verujem ljudima koji imaju uvučen podbradak.“

„E pa, nažalost, tvoj ukus u pogledu muškaraca ovde nema uticaja.“

„Stvar je u tome što će taj, ako postane dovoljno ozbiljno, provoditi vreme u Holinoj blizini. Kako ono reče da se preziva?“

Jednom mi je, u vreme kad smo srljali ka razvodu, Olivija zalupila frižider preko glave. Osećao sam kako opet razmišlja da to uradi. Ostao sam tako sagnut da bih joj pružio što bolju priliku, ali ona je ostala smirena. „Zašto želiš da znaš?“

„Trebaće mi da bih ga propustio kroz kompjuter.“ Izvadio sam sok od pomorandže u tetrapaku i promućkao ga. „Kakvo ti je ovo sranje? Kad si prestala da kupuješ kvalitetne stvari?“

Olivijina usta – suptilni karmin boje mesa – počinjala su da se stiskaju. „Dermota *nećeš* propuštati ni kroz kakav kompjuter, Frenk.“

„Nemam izbora“, vedro sam joj rekao. „Moram da proverim da nije neki decoljubac, zar ne?“

„Pobogu, Frenk! On nije...“

„Možda nije“, priznao sam. „*Verovatno* nije. Ali otkud smeš da tvrdiš, Liv? Zar ne bi radije bila sigurna nego da žališ?“ Otvorio sam sok i potegao gutljaj.

„Holi!“, doviknula je Olivija, jače. „Požuri!“

„Ne mogu da nađem *konja!*“ Lavina udaraca nad našim glavama.

Okrenuh se Oliviji: „Oni i ciljaju usamljene mamice sa slatkom dečicom. A da ne poveruješ koliko među njima ima onih sa uvučenim podbratkom. Jesi li zapazila to nekad?“

„Ne, Frenk, nisam. I ne dam da se koristiš svojim poslom kako bi ponižavao...“

„Pogledaj malo bolje kad sledeći put na televiziji bude neki pedofil. Beli kombi i uvučen podbradak, jamčim ti glavom. Šta vozi taj Dermot?“

„Holi!“

Gutnuo sam još jednom sok, obrisao otvor rukavom, pa gurnuo tetrapak natrag u frižider. „Ima ukus kao mačja pišačka. Ako povisim alimentaciju, hoćeš li kupovati pristojne sokove?“

„Ako je utrostručiš“, izgovorila je Olivija ljupko i ledeno, pogledajući na ručni sat, „mada ne mislim da to možeš, otprilike bi možda taman bilo za jedan paket nedeljno.“ I maca pokaže kandže ako je dovoljno dugo vučeš za rep.

U tom trenutku nas je Holi oboje spasla od sebe samih tako što je izletela iz svoje sobe dozivajući: „Tatatatatata!“ koliko je grlo nosi. Krenuo sam ka podnožju stepenica taman na vreme da je prihvatim u letu kad je skočila na mene kao mali vatromet-čigra, sva u zlatnoj paučini kose i svetlucavim ružičastim stvarčicama, zakačivši mi se nogama oko struka i lupajući me po leđima školskom torbom i čupavim ponijem po imenu Klara koji se i boljih dana nagledao. „Zdravo, majmune-pauče“, rekoh ljubeći je u teme. Bila je laka kao vilinski stvor. „Kakva ti je bila ova nedelja?“

„Vrlo zauzeta, i nisam majmun-pauk“, oštro je odbrusila, nosom u nos. „Šta je majmun-pauk?“

Holi ima devet godina i vrlo nežne koščice, onu osetljivu put gde očas iskoči modrica, pljunuti izdanak majčine porodice – mi Makiji smo stameni, debelokoži i gustokosi, sazđani za težak rad po dablinskom vremenu i nevremenu – nasledila je sve osim očiju. Kad sam je prvi put uopšte video, uzvraćala mi je pogled mojim rođenim očima, krupnim, razrogaćenim, jasnoplavim očima koje su me tresnule kao udar tejjera, i zbog kojih mi srce i sada svaki put zaigra. Olivija može sastrugati moje prezime kao kakvu zastarelu nalepnicu sa adresom, može nakrcati frižider sokom koji ja ne volim i pozivati Derma Pedofila da popunjava moju polovinu kreveta, ali tim očima ama baš ništa ne može.

Kazah Holi: „To je čarobni vilinski majmun koji živi u začaranoj šumi.“ Ona mi uzvrati onim pogledom koji je savršeno izbalansiran između *U je!* i *Dobar pokušaj*. „Što si bila toliko zauzeta?“

Skliznula je sa mene i spustila se na pod trupnuvši. „Kloi i Sara i ja ćemo da imamo grupu. Nacrtala sam ti crtež u školi

zato što smo smislile igračku tačku i mogu li da dobijem bele čizmice? A Sara je napisala pesmu i...“ Načas, Olivija i ja samo što se ne osmehnu smo jedno drugome, preko njene glavice, ali Olivija tad ulovi sebe u tom iskušenju i ponovo pogleda na sat.

Na prilaznoj stazi mimoišli smo se s mojim prijateljem Dermom, koji je – što provereno znam jer sam mu šmeknuo tablicu kola još prvi put kad je sa Olivijom išao na večeru – besprekoran poštovalac zakona i nikad nije čak ni svoj audi parkirao na duploj žutoj crti, i nije kriv što izgleda kao da čitav svoj život živi na rubu gromoglasnog podriga. „Bro veće“, izgovorio je uputivši mi trzaj glavom kao da ga drma struja. Mislim da me se Dermo možda plaši. „Holi.“

„Kako ti njega zoveš?“, upitao sam Holi kad sam je zakopčao na njenom dečjem sedištu, dok je Olivija na pragu, savršena kao Grejs Keli, već cmakala Derma u obraz.

Holi je uredila Klari grivu pa slegla ramenima. „Mama mi kaže da ga zovem čika Dermot.“

„Pa zoveš li ga tako?“

„Ne. Naglas ga nikako ne zovem. U sebi ga zovem Lignjasti.“
Virnula je u retrovizor da vidi da li ću je za to odati. Bradica joj je već počinjala da poprima tvrdoglav položaj.

Zasmejah se. „Predivno“, rekoh joj. „Ti si zlato tatino“, a onda štaviše okrenuh kola naglo i uz škripu kočnica kako bih naveo Oliviju i Lignjastog da poskoče.

Otkako se Olivija opametila i šutnula me, živim kod keja, u masivnom stambenom bloku koji je devedesetih sagradio očigledno Dejvid Linč. Tepisi su tako debeli da nikad ne čujem ni koraka, ali čak i u četiri izjutra oseća se brujanje pet stotina mozgov a što zvrje sa svih strana: ljudi koji sanjaju, nadaju se, brinu, planiraju, razmišljaju. Ja sam odrastao u stambenoj kućerini, pa bi pomislio neko da sam se saživeo sa tim životnim stilom fabrike-farme, ali ovo je drugačije. Te ljude ne poznajem.

Koliko je meni poznato, nikad ne izlaze, samo čuče zabarikadirani u svojim stanovima i razmišljaju. Čak i u snu mi je jedno uvo podešeno da čuje taj bruj, spreman sam da skočim iz postelje i branim svoju teritoriju ukaže li se potreba.

Dekor mog ličnog kutka Tvin Piksa jeste šik razvedenog muškarca, pod čime podrazumevam to da za sve ove četiri godine i dalje izgleda kao da kamion za selidbu još nije pristigao. Izuzetak je Holina soba, koja je nakrcana svakim mogućim čoveku znanim čupavim predmetom u pastelnim bojama. Onog dana kad smo zajedno išli da pogledamo nameštaj, konačno sam bio uspeo da se izvrem sa Olivijom za jedan vikend u mesecu, pa sam želeo da za Holi kupim sve čega ima na ona tri sprata tržnog centra. Jedan deo mog bića verovao je da je neću opet videti.

„Šta ćemo sutra?“, htela je da zna dok smo koračali ka tapaciranom hodniku. Klaru je vukla po tepihu, držeći je za jednu nogu. Kad sam ih poslednji put pogledao, Holi je bila spremna da zavapi oglašavajući krvavo umorstvo i pri samoj pomisli da taj konj dotakne pod. Trepni okom i već si nešto propustio.

„Sećaš se zmaja kojeg sam ti kupio? Završi sve domaće večeras, pa ako ne bude padala kiša, vodim te u Finiks park da te naučim da ga puštaš.“

„Može li i Sara s nama?“

„Pozvaćemo njenu mamu posle večere.“ Roditelji Holinih drugara me obožavaju. Ništa ne deluje tako odgovorno kao detektiv koji ti izvodi klinca u park.

„Večera! Možemo li da uzmemo picu?“

„Razume se“, rekoh. Olivija živi organskim životom punim biljnih vlakana i bez aditiva; ako ne uvedem malčice protivravnoteže, dete će mi odrasti dvostruko zdravije od svih svojih vršnjaka, pa će se osećati kao izopštenik. „Što da ne?“, a onda sam otključao vrata i dobio prvi nagoveštaj da Holi i ja te večeri nećemo jesti nikakvu picu.

Svetlašce moje telefonske sekretarice je divljalo. Pet propuštenih poziva. S posla me zovu na mobilni, drugi agenti i

poverljivi obaveštajci zovu me na drugi mobilni, ortaci znaju da će me u pabu videti onda kad me vide, a Olivija mi, kad baš mora, šalje poruke. To je značilo da preostaje porodica, a to će reći moja mlađa sestra Džeki, budući da sam za poslednje dve decenije samo s njom razgovarao. Pet poziva – to verovatno znači da nam otac ili majka umiru.

Kazah Holi: „Uzmi ovo“, i pružih joj laptop. „Ondesi ga u svoju sobu i smaraj malo drugare preko instant poruka. Ja ti se pridružujem za neki minut.“

Holi, koja vrlo dobro zna da joj nije dozvoljeno da se uključuje na internet sama sve do pune dvadeset jedne godine, uputi mi sumnjičav pogled. „Ako ti se puši, tata“, reče mi vrlo odraslo, „možeš prosto da izadeš na balkon. Znam da pušiš.“

Pogurah je ka sobi spustivši joj ruku na leđa. „O, ma nije valjda? A odakle ti to?“ U svakom drugom trenutku bio bih ozbiljno radoznao. Nikad nisam zapalio ispred Holi, a Olivija joj sigurno ne bi rekla. Njen mozak smo mi stvarali, nas dvoje; pomisao da u njemu postoji i nešto što nismo mi unutra stavili još i sad me uzdrma.

„Lepo, znam“, kaza Holi tresnuvši Klaru i torbu na svoj krevet, sa oholim izrazom. Od tog deteta biće detektiv i po. „A ne bi trebalo. Sestra Marija Tereza kaže da od toga iznutra sav pocrniš.“

„Sestra Marija Tereza je debelo u pravu. Pametna žena.“ Uključih laptop i nakačih se na broudbend. „Dakle, evo ti. Moram nekog da zovem. Nemoj da bi kupovala dijamante na Ibeju.“

Holi upita: „Zvaćeš telefonom devojkju?“

Izgedala je sićušno i previše pametno dok je stajala tako u belom štepanom kaputiću koji joj je padao do polovine mršavih nogu, s krupnim očima što su pokušavale da ne deluju prestrašeno. „Ne“, rekoh. „Ne, dušo tatina. Ja nemam devojkju.“

„Kuneš se?“

„Kunem se. I ne planiram skorije ni da imam devojku. Za koju godinu možeš ti neku da mi izabereš. Može tako?“

„Ja hoću da ti mama bude devojka.“

„Aha“, rekoh ja. „Znam.“ Načas joj spustih šaku na glavu; kosa joj je bila poput cvetnih lati. A onda zatvorih vrata za sobom i vratih se u dnevnu sobu da saznam ko je to umro.

Na sekretarici je bila Džeki, zahuktana kao brzi voz. Rđav znak: Džeki koči kad su posredi lepe vesti („Čik pogodi šta se desilo! Hajde, pogađaj“), a kad su rđave, gazi pedalu do daske. Ovo je bilo nešto u rangu Formule 1. „O, Iiisuse, Fransise, da l' ti nekad dižeš tu usranu slušalicu, moram s tobom da razgovaram, ne zovem te šale radi, je l' zovem nekad zato? Elem, dok još nisi premro od straha, nije mama, daleko bilo, ona je sjajno, malčice uzdrmana, ali dabome da smo svi uzdrmani, prvo je krenulo da joj preskače srce, ali posle je sela i Karmel joj je dala da zvekne brendi, i sad je odlično, jelda, mama? Bogu hvala te je Karmel bila tu, ona većinom i svrati petkom posle kupovine, zvala mene i Kevina da siđemo. Šej reče da ne zovemo tebe, šta ima svrhe, kaže, a ja njemu da se malo jebe sam sa sobom, pa je l' pošteno, dakle, ako si kod kuće, da li bi nekad digao slušalicu i obratio mi se? Fransise! Bogom se kunem...“ Vreme za poruku je isteklo i označio ga je pisak.

Karmel, Kevin, Šej, bože mili. Zvučalo je u najvećoj meri kao da se celokupna familija slegla u stan mojih roditelja. Onda je čale; sigurno je to. „Tata!“, dreknu Holi iz svoje sobe. „Koliko cigareta ti dnevno pušiš?“

Gospođa iz govorne pošte saopšti mi da pritisnem dugmad; ja poslušah naređenje. „Ko kaže da pušim?“

„Moram da *znam!* Dvadeset?“

Za početak. „Možebiti.“

Opet Džeki: „Bem ti mašine, nisam bila završila. Polazi ovamo, to je trebalo odmah na početku da kažem, nije ni čale, on je isto kao i uvek, niko nije ni mrtav ni povređen ni ništa, u

svakom slučaju svi smo super. Kevin se malo uznemirio, ali ja mislim da je zato što se sekira kako ćeš ti to da primiš, on tebe neviđeno voli, znaš već, i dalje te voli. Elem, možda i nije ništa. Fransise, ne bih da izgubiš prisustvo duha, je l' važi, možda je sve samo šala, neko se zeza, to smo prvo i pomislili, mada je onda prilično kurčeva šala, da prostiš...“

„Tata! A koliko vežbaš?“

Šta sad hoće? „Potajno radim kao baletan.“

„Neee, ozbiljno. Koliko?“

„Nedovoljno.“

„...a dabome da niko od nas predstave nema šta s time da radi, pa zato da li bi me uopšte pozvao čim ovo saslušáš? Molim te, Fransise, mobilni mi je u ruci, evo sad.“

Klik, *piiip*, cura iz govorne pošte. Kad sad o tome razmišljam, već u tom trenu trebalo je sve da mi bude jasno, ili je makar trebalo da imam neku uopštenu viziju. „Tata? A koliko voća i povrća jedeš?“

„Na kamione.“

„Nije tačno!“

„Jedem pomalo.“

Sledeće tri poruke bile su manje-više iste, u razmacima od po pola sata. U poslednjoj je Džeki dosegla glasom visinu na kojoj bi je mogli čuti samo sitni psi.

„Tata?“

„Samo trenutak, mila.“

Izašao sam s mobilnim na balkon, nad crnu reku i masnjikava narandžasta svetla, nad maticu i režanje saobraćajnog krkljanca, i pozvao Džeki. Javila se posle prvog zvona. „Fransise? Isuse, Marija i Josife, već sam krenula da odlepljujem! Gde si ti?“

Usporila je bila otprilike na sto četrdeset na sat. „Išao sam po Holi. Šta je sad to bilo, Džeki?“

Šumovi u pozadini. Čak i posle tolikog vremena odmah sam prepoznao hitri i odsečni Šejov glas. Jedan ton od keve stegao mi je grlo u trenu.

„Eh, o bože, Fransise... Hoćeš da sedneš meni za ljubav, sad odmah? Ili da naspeš sebi brendi, tako nešto?“

„Džeki, ako mi ne kažeš šta se dešava, kunem ti se da ću doći tebe da zadavim.“

„Čekaj malo, ne juri, ne žuri...“ Zatvaraju se neka vrata. „Dakle“, izgovori Džeki usred iznenadne tišine. „Lepo. Da li pamiš kad sam ti pre nekog vremena pričala za nekog tipa što je kupio tri kuće na vrhu Plejsa? Da ih preradi u stanove?“

„Aha.“

„E pa, ispade da uopšte i neće raditi stanove, sad se svi brinu zbog cena nekretnina; ostavio je te kuće na neko vreme da vidi šta će biti. Dakle, doveo je zidare da povade kamine i ukrase i tako to, i da ih proda – ima ko masno plaća za takva čuda, je l' si znao to? Mentoli – i krenuli su s time danas, sa onom na uglu. Sećaš se one napuštene?“

„Broj šesnaest.“

„E baš ta. I vade ti oni kamine, i iza jednog nađu kofer.“

Dramska pauza. Droga? Oružje? Keš? Džimi Hofa? „Jebô te, Džeki. Šta?“

„Od Rouzi Dejli, Fransise. Njen kofer.“

Svi su slojevi saobraćajne buke nestali, u trenu se prekinuli. Narandžasti sjaj po nebu postao je grabljiv i gladan kao šumski požar, zaslepljujući, van vlasti.

„Ne“, rekoh. „Nije. Ne znam odakle ti to, ali je baljezgarija.“

„Eh, sad, Fransise...“

Iz glasa su joj nestajali briga i saosećanje. Da sam bio tamo, mislim da bih je razbio. „Nema 'eh, sad, Fransise'. Ti i keva ste same sebe dovele do nekakve histerije zbog obične gluposti, i sad biste da se i ja uhvatim u kolo...“

„Slušaj me, znam da si...“

„Sem ako nije sve samo neka fora da me tamo dovućete. Je li to posredi, Džeki? Cilj ti je neko veliko porodično objedinjenje? Jer upozoravam te sad, nije ti to glupi *Holmark*, i takva igra se neće lepo završiti.“

„Ti si bre govno jedno, znaš“, prasnu Džeki. „Obuzdaj se malo. Šta ti misliš, ko sam ja? U tom koferu je košulja, ljubičasta s kašmirskim šarama, Karmel je prepoznala...“

Video sam je bio na Rouzi valjda stotinu puta, znao sam kakvi su joj dugmići na dodir. „Aha, od svake devojke u tom gradu osamdesetih. Karmel prepoznaje i Elvisa kako šeta Graf-ton stritom jer se uželeo malo da čuje šta ima novo. Mislio sam da imaš malo više razuma, ali očigledno...“

„...a u nju je umotan izvod iz knjige rođenja. Rouz Bernadet Dejli.“

Ovo poslednje je manje-više utuklo dotadašnji smer razgovora. Našao sam pljuge, navalio se laktovima na ogradu i povukao najduži dim u životu.

„Izvini“, reče Džeki, mekšim glasom. „Što odmah skaćem u oči. Fransise?“

„Aha?“

„Je li ti dobro?“

„Aha. Slušaj me, Džeki. Da li znaju Dejlijevi?“

„Oni nisu u toku. Nora se odselila u Blančardstaun, mislim da je tamo, još pre neku godinu; gospodin Dejli i gospođa Dejli idu kod nje petkom uveče, da vide bebence. Mama misli da ima negde broj, ali...“

„Jeste li zvale Čuvare?“*

„Samo tebe, razume se.“

„Ko još za ovo zna?“

„Samo zidari. Šaćica mladih Poljaka. Kad su završili za taj dan, prešli su u broj petnaest da pitaju je l' ima nekog kome bi mogli da vrate kofer, ali u broju petnaest su sad studenti, pa su poslali Poljake dole do keve i čaleta.“

„I keva nije ispričala čitavoj ulici? Sigurna si?“

„Plejs nije isti onakav kakvog ga ti pamtiš. Pola su ti sad studenti i japijevci; ne znamo ni kako se zovu. Kaleni su još tu,

* *Garda Síochána na hÉireann*, Čuvari mira Irske – zvanične policijske snage u Irskoj. (Prim. prev.)

i Nolani, i poneko od Hernova, ali mama nije ništa htela da im kaže dok ne kaže Dejlijevima. Ne bi bilo u redu.“

„Dobro je. Gde je sad kofer?“

„U velikoj sobi. Možda nije trebalo da ga zidari pomeraju? Njihovo je bilo da nastave s radom...“

„Odlično je to. Ne dodirujte ga više nego što morate. Stižem najbrže što mogu.“

Trenutak tišine. A onda: „Fransise, ja ne bih da zamišljam nešto jezivo, bog nam bio u pomoć, ali zar to ne znači da je Rouzi...“

„Ništa još ne znamo“, rekoh. „Samo sedi i ne mrdaj, ni sa kim ne pričaj, i čekaj mene.“

Spustio sam slušalicu i hitro se obazreo po stanu iza sebe. Holina vrata još su bila zatvorena. Dovršio sam pljugu maratonskim cugom, čvrknuo opušak preko ograde, zapalio još jednu, pa okrenuo Oliviju.

Nije čak rekla ni zdravo. „Ne, Frenk. Ovoga puta ne. Ni priliku ti neću dati.“

„Nemam drugog izbora, Liv.“

„Ti si iskukao svaki vikend. *Iskukao*. Ako ne želiš tako...“

„Želim tako. Vanredne su okolnosti.“

„Uvek su vanredne. Odred može dva dana da preživi i bez tebe, Frenk. Nebitno je šta ti voliš da zamišljaš, nisi nezamenljiv.“

Svakome ko bi se nalazio na dalje od dva pedlja od nje, njen glas bi zvučao vedro i razgovorno, ali zapravo je bila besna. Zveckanje escajga, prolom i grmljavina smeha; nešto što zvuči, sačuvaj bože i sakloni, kao fontana. „Ovog puta nije posao“, rekoh. „Porodica je.“

„Ma kako da ne. A da nema to neke veze s činjenicom da četvrti put izlazim s Dermotom?“

„Liv, s radošću bih štošta učinio da ti upropastim četvrti izlazak s Dermotom, ali nikad se ne bih odrekao vremena sa Holi. Znaš ti mene malo bolje nego što se praviš.“

Kratka, sumnjičava ćutnja. „Kakve su to vanredne porodične okolnosti?“

„Još ne znam. Džeki me je zvala sva histerična, iz roditeljske kuće; ne mogu da provalim detalje. Moram hitno tamo.“

Još jedna ćutnja. A onda Olivija izgovori, uz dug, umoran uzdah: „U redu. Mi smo u *Koteriji*. Dobaci je dovde.“

Koterija ima šefa kuhinje iz neke televizijske emisije, i zato joj titraju jajca u brojnim vikend-dodacima novina. Vapi da neko na nju baci bombu. „Hvala ti, Olivija. Najozbiljnije. Svratiću po nju kasnije večeras, ako uspem, ili ujutru. Zvaću.“

„Pozovi“, reče Olivija. „Ako budeš mogao, razume se“, i prekide vezu. Ja bacih pljugu i uđoh da završim sa skenjanjem svih važnih žena u mom životu.

Holi je sedela skrštenih nogu na svom krevetu, s kompjuterom u krilu i zabrinutim izrazom na licu. „Mila moja“, rekoh, „imamo problem.“

Ona pokaza na laptop. „Tata, gledaj.“

Ekran je saopštavao, krupnim ljubičastim slovima okruženim čitavim mnoštvom treperavih sličica: UMREĆEŠ SA 52 GODINE. Moja klinka je delovala stvarno uznemireno. Sedoh na krevet iza nje, pa privukoh i nju i računar na krilo. „Šta ti je to?“

„Sara je našla ovaj kviz na netu i ja sam ga uradila za tebe i ovo piše. Ti imaš *četrdeset jednu*.“

O, Isuse, samo ne sad. „Ptičice, to je internet. Tu može svako svašta da stavi. Ne znači da je stvarno.“

„Piše! *Sve* su izračunali!“

Olivija će me prosto obožavati ako joj vratim Holi uplakanu. „Da ti pokažem nešto“, kazah. Pružih ruku oko nje, otarasih se svoje smrtno presude, otvorih vordov dokument i otkucah: TI SI VANZEMALJAC IZ SVEMIRA, OVO ČITAŠ NA PLANETI BONGO. „Dakle, je li ovo istina?“

Holi uspe bledunjavo da se zasmee. „Naravno da nije.“

Ja obojih slova u ljubičasto i prebacih ih u ukrasni font. „A šta kažeš sad?“

Vrćenje glavom.

„A šta ako namestim kompjuter da ti postavi gomilu pitanja pre nego što ti ovo saopšti? Da li bi tad bilo istinito?“

Načas sam pomislio da sam se provukao, ali tad se ona uska ramenca ukrutiše. „Rekao si da imamo neki problem.“

„Aha. Moraćemo samo malčice da izmenimo planove.“

„Opet si potreban na poslu?“

To *opet* mi je palo gore od svega što bi Olivija umela da iskopa. „Ne“, rekoh istegavši se u stranu kako bih mogao Holi da vidim lice. „Nema nikakve veze s poslom. Posao može da prošeta i da vidi da nisam tamo, jesam li u pravu?“ Ovo je izmamilo slabunjav osmeh. „Znaš tetka Džeki? Ima veliki problem i potreban sam joj da joj ga razrešim sad odmah.“

„Zar ne mogu ja s tobom?“

I Džeki i Olivija pokušavale su, povremeno, da nabace kako bi Holi trebalo da upozna tatinu porodicu. Na stranu zloslutni koferi, samo bi preko mene mrtvog Holi smela i nožni palac umočiti u uzavreli kotao ludila koje Makijeve drma i kad su u najboljem izdanju. „Ovoga puta ne. Čim sve dovedem u red, izvešćemo tetka Džeki nekuda na sladoled, važi? Da se svi razveselimo?“

„Aha“, kaza Holi, uz umoran mali uzdah baš kao Olivijin. „Biće zabavno“, i na to se razmrsi iz moga krila i uze da pakuje stvari u školsku torbu.

U kolima Holi nije zaklapala usta, vodeći razgovor s Klarom, prigušenim glasićem koji je bio pretih za mene. Na svakom crvenom svetlu pogledao sam njen odraz u retrovizoru i zakleo se sebi da ću joj sve to nadoknaditi: nabaviću nekako telefon otud gde su Dejlijevi, tresnuću im prokleti kofer pred vrata i